

Pensum til 10.fl. 2022 .

Tekstirnir standa í Les 3 (ibok), teir sum eru merktir avrit eru undir hesum listanum.

Stuttsøgur		høvundur		Normal síður
	Summi renna í stuttum brókum	Sólrún michelsen	s.139	7,5
	Maðurin umborð	Martin Joensen	s.14	17,5
	Søgan um floksmenninar		s.233	10,0
	Taskan	Heini heystoy	s.181	9,0
	Óboðin ferðamaður	Heini Heystoy	s.244	6,0
	Tvær fløskur av konjakk	Jóanes Nielsen	s.222	8,0
Kvæði	Blankans ríma		s.49	8,2
	Harra Pætur og Elinborg		Avrit- viðheft	6,0
Skaldskapur av mannamunni	Brúdleypið í Stapa (les 2)		s.141	5,0
Ævintýr				
	Høsnatos		s.213	8,2
Blaðgrein	Loynimálið- Bábel revisited	Petur Pólson	s.203	6,9
	Máslig intoleransa skeiklar málið	Stefan í Skorini	s.208	3,8
Rasmus Effersøe				
	Barndómshúsi (So vakrar moyggjar og knapparmenn)		Avrit-viðfest	1,0
	Fast stóð í fonnum		Avrit-viðfest	1,0
	Kvæðið til Føroya		Avrit-viðfest	1,0
Skaldsøga	Skomm			
mynd	Heiðrik av Heygum	Through the looking glass	s.87	1,0
	Marius Olsen	Sjálvsmynd	S.132	1,0
íalt				101

Rasmus Effersøe:

So vakrar moyggjar

So vakrar moyggjar og knappar menn,
sum kunnu teirra gerning gera,
væl finna kanst tú í Føroyum enn,
tí her er gaman at vera.
Um vetrarkvøld um grúgvu samlast øll
at siga søgur bæði um menn og trøll;
stuttligt er har,
tað tykist mær,
ið hvat so aðrir teir halda.

At reka seyð, tað so stuttligt er,
at kasta nót og halda snøri;
hvør lítil piltur so glaður fer
at stinga fliðu í fjøru;
Og tá ið piltur fer at fiska síl,
í fikku fær hann sær ein góðan drýl,
niðan í dal,
hann fara skal
at fáa agn fyri flundru.

Í øðrum londum teir gera mat,
sum rætt og slætt kann kallast evja;
“týskar klumpar” og “franska sós”
og mangt og hvat tey saman vevja.
Eg skerpi kjót og rikling vraki ei,
gev mær bara tvøst og spik og seið;
gásin væl gødd
og seyðarhøvd,
tað er tann kostur, sum mær dámar.

Fast stóð í fonnum

Fast stóð í fonnum eitt fjalladalsfylgi,
svulturin neit nú í mønu og merg,
ørðug var skor yvir blámandi bylgju,
ræsurnar stongdust frá fjalli til berg;
fylgið gav tol, tí tað bilaði ei:
veðrurin prúði, tann slóðarin treysti,
kundi sum fyrr øllum vísa á leið,
enn hann við nakkanum bresti.

Slóðarin bjóðst tó til ótols umsíðir,
fúsur hann var til at bróta sær veg,
oman hann tráar til grønskandi líðir:
“Fylgið mítt, kom nú og ger so sum eg!”
Oman fór alt á ta glerstoyttu skor;
rásin tó ikki gav kleyvunum festi,
samfelt fór alt so í smildur og sor,
týndist sum slóðarin treysti.

Mangir av monnum, sum fjalladalsfylgið,
líta á stórdýr so prúð og so klók,
enda sum tað undir brimsøltu bylgju,
hava ei tol til at svøltu á rók.
Summi tey durva og falla í fátt,
millum tey stóru og ríku á gørðum,
hugsa sum hini í stórt og í smátt,
siggja við eygum frá øðrum.

Elt ikki altíð sum fyri er slóðað;
sjálvbjargin far yvir land, yvir hav,
maður skal smíða sær eydnuna góða
við teimum evnum, sum skaparinn gav.
Gott er við vinum at fylgjast á leið;
ofta í vanda tó vinirnir tróta;
tann sum vil framá, hann gloymi tí ei
sjálvur sær slóðir at bróta.

Kvæðið til Føroya

Mítt vakra heim høgt móti norð
í havinum man finnast;
har lærði eg tað dýra orð,
sum altíð eg vil minnast;
tað er tað dýra Føroya navn;
frá vøgguni til síðstu havn
tað skal mín fylgja vera.

Har veksur ikki eik og fur,
ei búnast hveitiakrar,
men har við bjørg og gráu urð
tú finnur vøllir vakrar;
har grasið vakurt grógva man,
sum seyðin væl uppala kann,

so har fulvæl hann trívist.

So ógvuliga aldur har
ímillum oyggja fara,
nógv livandi tú ferðast sær
ímillum sker og tara;
og fuglarnir um summartíð
við fjørð og sund og bratta líð
ta deyðu jørð upplíva.

Ímeðan grasið vakurt grør,
og sjógvurin hann brúsar,
eg elski mína móðurjørð
og alt tað, sum hon húsar,
so leingi heitt mítt hjarta slær,
í Føroyum vil eg ynskja mær,
tí her er gott at vera.

Kvæði:

Harra Pætur og Elinborg

1.
Harra Pætur og
Elinborg,
börn vóru tey so
ung,
løgdu sínum ástum
saman,
mongum eru forløg
tung.

Viðgangur:
*Nú lystir meg í
dansin at gá,
meðan rósar og
liljur tær grógva
væl.*

2.
Harra Pætur og
Elinborg,
börn vóru tey so rík,
løgdu sínum ástum
saman
mongum eru forløg
slík.

3.
Legði hann hendur
á frúnnar háls,
myntist við hana
blíða;
"Hvussu leingi vil tú
Elinborg,
festarmoy, mín
bíða?"

4.
"Bíða vil eg sjeý
vetur
uttan frænda ráð,
giftast ikki livandi
manni,
meðan eg liva má.

5.
Bíða vil eg sjeý
vetur
móti mína frænda
vilja,
giftast ikki livandi
manni,
hóast enn meg
kongur giljar."

6.

Harra Pætur stígur
í tað standandi floy:
"Eg forbjóði
hvørjum manni
mína festarmoy!"

7.
Harra Pætur stígur
í tann standandi
stavn:
"Eg forbjóði
hvørjum manni
sova í hennar arm!"

8.
Sjeý vetur
forfgangnir vóru,
Elin tók at leingja,
akslar yvir seg kápu
blá,
í glasglugga at
standa.

9.
Elin stendur í
glasglugga,
sær hon út so víða,
fagur var tann
knørrurin,
hon sær eftir
havinum líða.

10.
"Fullvæl kenni eg
seglini,
fullvæl kenni eg rá,
fullvæl kenni eg
knørrin tann,
ið harra Pætur ár.

11.
Elin gongur til
strandar oman,
sínum borðum
skeyt,
fagur var sá
knørrin,
for bryggjuni fleyt.

12.
"Hoyrið tit, ríkir
keypmenn!
Hvat havið til at
selja?"

"Vit høvum skruður

og skarlak reytt,
tað besta, frú kann
velja."

13.
"Lítið er mær um
skruðir
og ei um skarlak
reyða,
mín bróðir er av
landi úti,
tí syrgi eg meg til
deyða."

14.
"Hann er ei tín
bróðir,
hann er tín
biðlasvein,
hann er sær í
Danimark,
har ræður for
borgum ein.

15.
Hann er sær í
Danimark,
teir kalla hann harra
Pætur ríka,
hann hevur fest ta
dansku frú,
hon er ikki tygara
líki."

16.
Elin gongur frá
strondum niðan,
sveipar hon seg í
skinn,
so gár hon í
høgaloft
for Eirik, bróðir sín,
inn.

17.
"Væl sitið tær,
Eirikur, bróðir mín!
tað sigi eg tær av:
vilt tú vera mín
stýrimaður
yvir tað salta hav?"

18.
"Set teg niður við
mínum borði,

drekk við mær í
dag!
eg kalli tað ei vera
moyggjarsíð
at sigla tað salta
hav."

19.
Elin snúðist av
hallini út,
mestan var hon
vreið:
"Gud lati teg ikki
liva tann dag,
eg biði teg bønir
meiri!"

20.
Tekur hon allar
moyggjarnar,
setur saman í ring,
hon tók upp ein
silvursaks,
hon klippir hár
umkring.

21.
Tekur hon allar
moyggjarnar,
hon klippir av teim
hár,
síðan lærir hon allar
tær
tað jútska
riddaramál.

22.
Tekur hon allar
moyggjarnar,
sker teim
riddaraklæði,
so ganga tær til
strandar oman,
sum Elin fyri var.

23.
Eirikur gongur til
strandar oman
á tann sama dag:
"Eg vil vera tín
stýrimaður
yvir tað salta hav."

24.
"Eg seti ikki minni

við enn mín silvurring, eingin kemur kallmaður innan skipakring!	fyri tað høgu boðaslóð, so fell tann bylgjan blá.	Elinborg sínnum fótum á land.	so vænta meg ikki meir!"
25. Eg seti ikki minni við enn mítt silvurkross, eingin kemur kallmaður inn á skip til oss!	31. Svaraði frúgvín Elinborg í fyrsta orði tá: "Lovið heldur olmussu, so fáum vit land at sjá!"	37. Úti í miðjum grasgarði akslar hon síni skinn, og so búgvín gongur hon í høgur hallir inn.	43. Svaraði frúgvín Ingibjörg, tár á kinnar lá: "Hann er ei tín systurson, fullvæl kann eg tað sjá."
26. Eg seti ikki minni við enn mín silvurkorða, eingin kemur kallmaður innan snekkjunar borða!"	32. Summar lovaðu eina, Elin lovaði tvá, tá tók token at lýsa av, tær fingur land at sjá.	38. "Heil sitið tær, harra Pætur, yvir ydra breiða borð! Plaga so allir høvískir sveinar halda síni orð?"	44. Svaraði frúgvín Ingibjörg, tár á kinnar glíggjar: "Hann er ei tín systurson, so væl kann eg tað sígga."
27. Enntá var tað Elinborg, dregur upp á seg glógva, so gár hon til stýri at stá, og ternurnar at rógva.	33. Allar lovaðu eina og tvær, Elin lovaði trinnar, token tók so at lýsa av, tær fingur land at kenna.	39. Væl sitið tær harra Pætur og tann danska frú! Plaga so allir høvískir sveinar halda sína trú?"	45. Svaraði frúgvín Ingibjörg, í triðja orði tá: "Kallmanna hevur hon yvirbrøgd, men kvinnu hevur hon hár."
28. Rókust úti í myrkum havi mánaðirnar tvá, ongar vættrar fingur tær til nøkur lond at sjá.	34. Árla var um morgunin, sólin roðar á fjøll, tá tók token at lýsa av for harra Pæturs høll.	40. Harra Pætur snúðist yvir borðið fram við silvurskál í hendi: "Signi Gud tíni eygu tvá, so gjølla eg tey kendi."	46. Fylgdust tey til strandar oman alt í einum liði, harra Pætur og Elinborg og Ingibjörg tann triðja.
29. Rókust úti í myrkum havi mánaðirnar tríggjar, ongar vættrar fingur tær til nakað land at sígga.	35. Fríggjadagin í páskavíku fóru tær út á hav, tær komu ikki til landanna fyr enn Santa Mortans dag.	41. "Hoyr tú, frúgvín Ingibjörg! tú ver mær ikki vreið, meðan eg fylgi mínum systursoni tríggjar dagar á leið!"	47. Ingibjörg stendur á hvítum sandi, sára ið hon grætur, Elin stendur í fremra stavni, hirðir ei, hvat hon letur.
30. Ongar vættrar fingur tær til nøkur lond at sjá,	36. Kasta sínum akkerum á tann hvíta sand, fyrst stígur frúgvín	42. Meðan eg fylgi mínum systursoni tríggjar dagar á leið, komi eg ikki aftur tann fjórða,	48. "Liv nú væl, frú Ingibjörg, tú hitt danska sprund! eg havi nú fingið mín festarmann,

eg lænti tær eina
stund.

49.

Liv nú væl, frú
Ingibjörg,
við tínum
elvargangi!
eg havi nú fingið
mín festarmann,
eg lænti tær so
leingi."

50.

Grátandi snúðist frú
Ingibjörg
aftur í sína borg,
glaður siglur harra
Pætur
heim við Elinborg.

51.

Drukkið var teirra
brúdleypið,
kátt var teirra lív,
gingu bæði í eina
song
hara Pætur og
hans vív.

52.

Fari fyri eystan, fari
fyri vestan,
fari fyri verðsins
enda!
tey koma bæði í
eina song,
ið Gud vil saman
senda.